

man ser paa Lønningsforholdene og paa det store Tal af vedkommende Mænd, at man maa komme til det Resultat, at de umulig kunne subsistere ved den Løn, de faae i Ministeriet, men maa være henviste til andet Arbeide. Det kunde ogsaa være et Spørgsmaal, om ikke disse 15 Aar ere mindre helbig anvendte i Administrationen, og om det ikke var bedre, at de Paagjældende fik nogen Leilighed til ved Arbeide der at sikre sig en Ansættelse og saa samtidig eller derefter kunde anvende deres Kræfter i mere privat og praktisk Virksomhed, medens Forholdet nu er saaledes, at de først efter meget lang Tids Arbeide i Ministerierne gaa ud i det praktiske Liv. Det forekommer mig i det Hele tvivlsomt, om man er kommen ind paa en helbig Vej ved saaledes at indskrænke de faste Ansættelser, eller om man ikke hellere maatte give nogen af dem højere Løn, mod saa at fordrø mere Arbeide af dem, medens man igjen stillede andre friere med Hensyn til privat Virksomhed. Der er med Hensyn til denne Klasse af Bestillingsmænd gjort Forslag om Tilskud til deres Pensionering, idet de jo hidtil have afgivet 5 pCt. af deres Lønning dertil. Det er et Spørgsmaal, der vist fortjener at komme under Overveielse; i alt Fald rammer man derved det Princip, man fra mange Sider her i Salen sværmer for, nemlig at yde en vis Hjælp til Selvhjælp. Det er de saa Bemærkninger, jeg ønskede at gjøre med Hensyn til den ene Hovedside af Loven, nemlig den, der angaar de organisatoriske Bestemmelser.

Den anden Hovedside er Lønningsbestemmelserne. Naar jeg undtager de Mænd, der lønnes af Medhjælpssummen, hvor Forandringen er meget ubetydelig, er der foreslaaet en gjennemgaaende Forhøielse, vel ikke meget stor, men dog gjennemgaaende for de øvrige Embedsmænd. Det er tillige oplyst, at det egentlig er 25 Aar siden, der har fundet nogen Revision af Lønningsbestemmelserne Sted, og jeg anser det for heldigt, at dette er oplyst, idet man ellers kunde være tilbøjelig til at se paa, hvorledes Stillingen er i dette Dieblif, og paa, at den jo i Diebliffet lader noget gunstigere end i den seneste Tid, det vil sige, at Prisforholdene ere noget lavere. I Motiverne hedder det, at Lønningerne for samtlige de paagjældende Embedsmænd bør „være passende og rimelige ikke blot i selve Diebliffet, men ogsaa efter Sandsynlighed for den Tid, hoort de nye Love ville komme til at gjælde“. Dette er en af disse almindelige Sætninger, som vistnok ikke møde nogen Modsigelse fra nogen Side her; Spørgsmaalet vil blot være, om vi, naar vi skulle til at anvende og fortolke denne Sætning, da kunne blive enige om, hvorledes den bør fortolkes. Ganste i Almindelighed skal jeg tillade mig at bemærke, at, da de vedkommende Lønninger jo have bestaaet i 25 Aar, saa forekommer det mig ogsaa nødven-

digt ved en Revision at tage under Overveielse, om de nu have en passende Størrelse; dette maa jo blandt andet være Diemedet med en Revision, og jeg har ikke Noget at erindre imod, hvad der her er foreslaaet af Regjeringen. Jeg veed meget vel, at vi kunne vente en vis Strid om disse Punkter. Jeg erindrer meget nøie fra Dyrtdsforhandlingerne, at der var en vis Tendents til at sige: Ja, de Embedsmænd, som staa paa ganske smaa Lønninger, dem maa vi hjælpe, eller, med andre Ord, der har været en vis Tendents til at sige, at Lønningerne skulle afpasses alene efter de Fornødenheder, som Familien har med Hensyn til Husstand, Husleie, Klæder osv. Jeg kan til Nød nok forstaa, at man kan anlægge denne Maalestok for et Dyrtdstillæg, og jeg har derfor ogsaa været med til at stemme for, at den blev brugt der; men jeg tror ikke, at det er rigtigt at anvende denne Maalestok, naar der er Tale om en Lønningsrevision. Det forekommer mig nemlig klart, at navnlig Departementschefer og Kontorchefer danne et saa vigtigt Led i Administrationen og tillige med Hensyn til Forberedelsen af vor Lovgivningsgjerning, at de absolut maa stilles nogenlunde ens med de Samfundsclasser, med hvilke de nærmest i andre Forhold staa lige, og til hvilke de nærmest ere knyttede; men dette kan ikke blive Tilfældet, naar man blot vil give dem en saadan Lønning, som er istand til at skaffe dem Tag over Hovedet og den fornødne Føde. Det følger jo af sig selv, at foruden til Børneopdragelsen maa de ogsaa kunne stille andre Krav til Livet, og desom de skulle være istand dertil, saa kan man ikke stille dem væsentlig anderledes, end det her er foreslaaet. Det har ogsaa stor Betydning, at Mænd i denne Stilling bindes nogenlunde fast til Administrationen, saaledes at man ikke skal være udsat for, at en Mand i denne Stilling diebliffelig gaar bort til privat Erhverv, saa snart det bliver ham muligt, hvilket er Noget, som vistnok ingenlunde er uden Exempel. Man kan jo heller ikke godt se bort fra, hvorledes Banker og andre saadanne Institutioner lønne deres Embedsmænd, og man vil da finde, at det, som Regjeringen her forlanger til Embedsmændene, gaar betydeligt under, hvad private større Institutioner af denne Slags mene at maatte byde deres Embedsmænd. Jeg tror saaledes, at vi i denne Retning her have et Grundlag, som det er værd at tage under Overveielse, og som ogsaa, saa vidt jeg skjønner, giver rimelig Udsigt til, at Revisionen kan tilendebringes. De forskellige Meninger ville jo faae Leilighed til at komme frem her lige saavel som i det Udvalg, som jo ganske sikkert vil blive nedsat angaaende denne Sag. Den Oplysning, som er givet om Virkningen af tidligere Lønningslove, synes mig at være interessant, og det forekommer mig, at den ganske har opfyldt det, som Rigsdagen vistnok i sin Tid har ment, idet det jo er